

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptantóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő:

Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenkint kétszer: **vasárnap és csütörtökön.**

Szerkesztőség: **Csendes-utca, TÓTH-féle ház.**

Kiadóhivatal: **Csendes-utca OLÁH-féle ház.**

Közigazgatási bajaink.

Oly szemetszerű esettel szemben — írja a „Pester Correspondenz” — mely pedig kormánypárti lap, — mint ama kettő, mely utolsó időben adta elő magát, a szabadtűz és a makói, sem a közvélemény, de a kormány sem hunyhath szemet. És ha a méltó felháborodás mellett a holt idegy által felkeltött hírlapírói szenzácionális viselkednek is jutandott jócska rész azon indító okok közül, melyek különösen az ellenzék lapokat készítették arra, hogy ama fatális két esetet még erősebben felfújják: úgy igazságos elme előtt még sem szenvedhet kétséget egy percze sem, hogy megint egyszer oly jelenségek vergődtek felszínre, melyeket nem elégséges erkölcsileg megbélyegezni, hanem szükséges kútfórrásukig nyomozni és ott egy erőlyes esekelmény által — ha lehet — a magvat kiirtani, melyből a bűn ered. Ámde lehetséges-e ezen radikális műtét? Az ellenzék vezérlapja igen helyesen a közigazgatási rendszerre mutat, mint e nagy bajok kútfórrására.

Tény, valóság: e nagy bajok, ezen ázsiai betegség kútfórrása főleg, első helyen a rendszerben keresendő, stb. stb.

Ne kerülgessük különben a dolog lényegét, hanem mondjuk ki, igazi nevén nevezvén meg a gyermeket, hogy korholni lehetne a kormányt azért, hogy még nem áhmosította meg a közigazgatást.

Bizonyos, hogy előbb-utóbb erre is el kellend magát szánnia a kormánynak, akár a mostaninak, akár legközelebbi utódjának; mert a közigazgatás alapos reformja nem pártkérdés, nem a szabadelvűség vagy más ily elv kérdése, hanem nélkülözhetetlen feltétele államunk európaiasságának, nemzetünk mint culturnemzet létének, fenállásának. Bármily kormány álljon az ország élén, ezen reformot keresztül kellend véglni.

Az egész csak idő kérdése.

Megjön az az idő, midőn a kormánynak nem az lesz az első és minden mást háttérbe nyomó feladata, hogy mindenek előtt egyensúlyba hozza az állam pénzügyeit, biztosítsa annak anyagi megélhetését; hanem az állam anyagi megélhetését biztosítatva tudván, nem nézi, hogy saját pártjában mennyi a reform barátja és mennyi az ellensége; nem nézi, hogy kik azok, kik e reformot az ellenzékiek közül pártolják; nem nézi végül azt sem, vajjon a dolog győzelmével nem koptatta-e el teljességéig a személy nélkülözhetlenségét, nimbusát és nem dol-

gozott-e maga a saját bukásán; szóval mindentől, de mindentől eltekintve a kormány neki áll a közigazgatás alapos európai újalkotásának. (Szeretnők ezt az időt megélni! Szerk.)

Megjön az az idő, bizonyára megjö és nem is fog nagyon soká késni; de most még nem jött meg, most mindenek előtt az ország pénzügyeit kell rendezni, az állami háztartásban az egyensúlyt helyreállítani, az ország anyagi fennmaradását biztosítani. Most nem kockáztathatja még a kormány, hogy a szabadelvűpárt a közigazgatás kérdése fölött ketté szakadjon és a kormány maga új pártalakulásokra nyisson tért.

És vajjon más párt, más kormány, azon kezdené kormányzását, hogy a közigazgatás államosítását vetné fel? (Bizonyára! A szerk.)

Végül még az sem szentírás, hogy a közigazgatási közegek kinevezése egymaga elegendő volna-e a bajok kiküszöbölésére. Utóvégre a kinevezett közegeket is csak abból az élég szűkre mért készletről vendjük, melyből most a választottak kerülnek ki és minden esetre szükséges lesz egy jó szolgálati practica és egy szigorú szabályok szerint itélő közigazgatási törvényszék. Ki tudja, és valóban érdemes, mielőtt egy a nemzet véérébe átment institútót kivégeznék, eltipornánk, megfontolni: vajjon nem elegendő-e a practica és a törvényszék, vagy legalább nem jobb-e azt működtetni, mielőtt a „vérelnküli polgári háborút” idéznök elé, melyet a közigazgatás államosítása okvetlenül keltend.

Zentai hangok.

A „Zentai Hírlap”, mely különben nem politikai, de mégis kormánypárti hangulatu hírlap s békés szándéku lapnak volt elismerve mindenkor, a zentai szomorú állapotok okait hosszabb cikkben fejtegeti s végre is oda lyukad ki, hogy annak egyedüli oka ismét a közigazgatásban rejlik. Közöltük nevezett lap sorait, melyért különben a felelősség a „Zentai Hírlap”-ot illeti.

„Zenta város képviselőtestületének óriási többsége és értelmisége azon ponton áll, hogy egy ember kedvéért áldozatul dobassék, csak azért, hogy ez az ember a szomszédos farsásban fenarthassa uralmát.

Zenta város polgármestere, a mellette működő tisztikar ennek az egyénnek alattomos s így gyáva gyanúsításai folytán a megyei központ támogatásától s így a követelhető és jogos támogatástól meg van fosztva.

Imára fogja két kezét,
S az égbe föltekint:
„Jőjj sváb hazámra, oh Uram,
Ha sírnál fogsz megint!”

Pataj Sándor.

A trapista.

(Rajz.)

Ott áll a komor zárda a százas erdő közepén, körülkerítve hatalmas kőfallal, teljesen elzárva a külvilágtól. Körülötte minden esendes mintha lakónak fogadása lenne az örök hallgatás.

Tisztes tölgyek veszik körül a nagy épületet, sűrű lombjakkal ernyőt képezve felette, eltakarva a kék eget s a napot. De a napsugarak mégis utat törnek maguknak egy-egy nyíláson és szesz szavokat vetnek a falakra.

Az épület belül hosszú folyosókból áll, melyeket erős kőszalpok tartanak fel. Ide belépve az embert önkéntelenül a halál gondolata lepi meg.

Teremnek vagy szobának híre sínes, kivéve egy sziklába vésett, barlang alakú szentélyt, a melyben egy költár áll, felette egy kereszt és halálfej, aláírva: Memento mori!

A kis kápolna nyílásánál áll az ősz trapista. Koponyáját nem fedik már hajszálak, kiféherődik az alkony kódéből, mint a holdvilág. Domboru mellén hosszú selyem szalakkban nyulik el fehér szakállá, arca nyugodt, örömmek, vagy szenvedésnek nem látszik nyoma rajta.

Kezében imakönyvét tartja, melyre felírás helyett haláló van rajzolva. Testét szőrszula fűdi és lábaira saruk vannak kötve. Szemei nyugodtan tekintenek körül, egész lényén a lelki béke és lemondás ömlenek el.

— Mily boldog ez ember, mondja a halandó őt szemlélve, — kebelét nem dulták a szenvedélyek, szívéből kihalt az érzelme. Így lemondva a világról, elfeledve a multat, enyhelyet talál a néma kőlostor falai között.

Megbuktunk (kormánypárt) a képviselőválasztásnál, mert egy ember alattomos módon bevádolt bennünket.

Megbuktunk a képviselőválasztásnál azért, mert egy ember a saját egyeni hírsága leggyezetésére és hazug állításának igazolására szövetezett azokkal az egyénekekkel, a kik nemcsak a város hatóságát, hanem a megyei főispánt, alispánt, és az egész megyei tisztikart évek óta a leggyalázatosabb módon támadták meg.

Közügyeink össze vannak zúlválva, a közjóra törekvő minden törekvéseink romba dőltek az ellentétes kiegyenlítés terén s hogy ez így történt, mind csak annak az egy embernek a bűne.

Legjobbra törekvő szándékainkat megsemmisítik egy ember árnyai folytán.

Játsszanak Zenta város képviselőivel, — a város legjobbainak törekvéseit oda állítják a szégyenpadra s mind-ez történi egy embernek a kedvéért.

Az egész zentai szabadelvű párt mellőzve van azért az emberért, ki szeretett magyar hazánk, felséges királyunk és törvényeink ellen a leggyalázatosabb bünt követte el következetesen, évek hosszú sora óta.

A katonaszabítás, a haszaárulás bűné!

Abban a reményben, hogy ezen állításunk igazolására a budapesti kir. főügyesség nekünk alkalmat fog nyujtani, kijelentjük, hogy Zenta város előrehaladásának akadályá, közügyeink lelkes harcászainak megbuktatására törekvő egyn, — s hazánk, szeretett királyunk és törvényeink ellen elkövetett bűn elkövetője nem más, mint a tszai felsőjárás főszolgabírója, a Ferenz József-rend lovagja mátéhazi Matkovics Lajos ur!

Részünkről a legnagyobb sajnálatnak adunk kifejezést akkor, midőn a megyei adminisztráció e királyi kitüntetéssel is megkülönböztetett közegeknek működésére a köztudomás és hangulat nyomása alatt jelen sorainkkal nyilvánítjuk meggyőződésünket.

A kozka el lett vetve és a hibásak nem mi vagyunk, aki ezt a veszélyes kozzkat elvetette, azt okolja most a társadalom vádlottja: mátéhazi nemes Matkovics Lajos!

Midőn pártunk, a szabadelvű párt romlását látjuk, midőn a városunk romlására törekvő férfiak szövetségét tapasztaljuk, midőn látjuk azt, hogy a párt vezérferfiainak megtámadtatnak, sokat küzdött és pártérdekért szenvedett egyénei a közbizalom égbekiáltó tiltakozása ellenére rút módon mellőztetnek: — akkor elérkezett az idő, hogy ezen alattomos müködések hydra fejére rátégyük lesujtó

Mint az agg tölgy, mely a viharoknak ezerét hallá dörögni egyedüien feje felett, úgy áll ő itt: mint a kőszirt, melyet a cikázó villámok vad dörgések között százezerszer jártak át, de nem voltak képesek megprezsteni.

De a szikla érzéketlen és a szőresha alatt szív dobog.

A sziklának, a tölgynek, könnyű daczolni a viharral. Némán állják ki a villámsapásokat, hisz ez nekik nem fáj.

De az ember! megáll ugyan erősen helyén, dacol az élet viharjai, a szenvedések és szenvedélyek ellen, de ez csak külsőleg van így.

Van az emberi testnek egy része, mely minden csapást, melyet a külső test pajzsa felfog, magába fogad. Hiába áll őrt a józan ész, a szilárd akarat, az érzelmeik átsurranak a legkisebb részen is és belopognak ama kis testrészbé . . . szívünkbe.

Mily csodálatos vagy, szív! Arra látszol hivatva lenni, hogy szenvedésünket idézd elő.

Mert valóban, öröme, valódi, tiszta örömet, halandó még nem élvezett. Vannak talán az emberek között olyanok, a kik megelégedetten kiáltanak fel: Boldog vagyok! de csak azért, hogy a másik pillanatban keserű csalódással győződjék meg róla, hogy boldogságuk pusztá álom, hiú ábránd volt.

Vannak, kik paranoiások akarnak szívüknök, legyőzik a lázadó érzelmeiket s pályájok elé egy vezéreszűnagot tűznek, melyet állhatatosan akarnak követni, és ez . . . az ész.

És vajjon sikerül-e nekik? Előttünk áll egy példa.

Nézük csak ez agg remetét. Nyugodtan végig egész lényén, azután itéljük.

Láttatok-e már kőszobrot, nyugodtan állva talapatán? E szobor mozdulatlan alakja nem árulja el a művész érzelmeit, melyek kebelét dulták akkor, mikor először illeszté vésőjét az érzéketlen, alakatlan kőre, melyből mesterművét alkotta.

És vajjon ki tudná, hogy mily érzelmei viaskodnak az ősz trapista szívében akkor, mikor e nyugodt kinevezést köleszőnői magának?

Karjait keresztül fonja mellén s szemeit érzéketlenül mészerti a homályba, de ki áll jót arról, hogy agyában nem a legszenvedélyesebb gondolatok, nem a legfájdalmasabb emlékek tükröződnek-e vissza?

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Lacrimae Christi.

(Baumbach.*)

A régi jó időkben
Egy sváb hegedős dót,
A ki szép dalokat tudott
És nem egy vig mesét.

Frigyessel elhagyá honát
S kűvetre a királyt,
Sokat bejárt s mindig megállt,
A hol csak bort talált.

Bejárta szép Itáliát,
S midőn Nápolyhoz ért,
Oly bort kapott, mint nem látott
Még a mióta élt.

Betelnel nem tudott vele,
S a sűntésnél beszélt:
„Mond meg nekem, jó emberem,
Hogy hívják ezt a bort.”

„Ezt csak az ég adhatta, mint
Legjobb ajándékot,
Agy esontomon, mint egykoron,
Ifjú láng fut át!”

A pincze vastag mestere
Igy válaszolt neki:
„Lacrimae Christi a neve —
Az Urnak könnyei.”

E szdra szomoró leszen
A jámbor idegen,
A karezos jut eszébe, mely
Hazájában terem.

*) A „Vasárnapi Újság”-ból a szerző beleegyezésével.

* **A tandíj fölemelve.** A vallás és közoktatásügyi magyar királyi miniszter, az állampénztárból s a tanulmányi alapból fenntartott egymásimunkában a tandíj fölemelte. A fölemelés oktatolását megtaláljuk magában a rendeletben, melynek szövege ekkép szól: „Azon fokozott követelések, melyek mai napig a művelt államok oktatásügyében, kiváltképen pedig a tanítás és nevelés külső eszközeinek gondos méltatásában nyilvánulnak, nekem is feladatomban teszik, hogy iskoláinknak: nevezetesen a közművelődés tekintetében oly fontos középiskoláknak, a sikeres működés anyagi biztosítékait mentől nagyobb mértékben megadjam. Az épületeknek nevelési és egészségügyi tekintetben való rendbekerítését és gondozását, a szemléltető oktatáshoz szükséges tanszereknek és a tudomány nélkülözhetetlen segédeszközeinek beszerzését, a törvény követele párluzamos osztályok felállítását, mind oly feladatok, melyeknek megoldása folytonos gondoskodással és törekvéssel tárgyat képez. Középiskoláink e czélra való fejlesztése természetesen nagy anyagi áldozatokkal jár, melyeknek évről évre mind nagyobb mértékben bekövetkező szaporodását azonban az állampénztár, de még inkább a tanulmányi alap a jelen körülmények közt meg nem bírja. Hogy e bajon segítsek, illetőleg középiskoláink anyagi szükségleteiről korunk színvonalához képest kellőleg gondoskodhassam, szükségesnek láttam az állampénztárból és a tanulmányi alapból fenntartott egymásimunka tandíját, mely a külföldiekénél amenny is sokkal esélyesebb, a jövő 1887—88-iki tanév elejétől kezdve a fővárosban 24 forint 30 frtra, a vidéken 18 frtról 24 frtra felemelni, anyavál is inkább, mert a szegény sorsu de jól előmenetelű tanulók a tandíj fizetése alól egy, mint eddig, ezúttal is fel fognak mentetni. A reáliskolák tandíja marad az eddigi.

* **Kinevezés.** Schwartzter Gyula zentai járáshelyi albiró Zsomolányra járáshírvá vezetőjét ki.

* **Lopás.** Kedd és szerda közötti éjjelen Junger helybeli asztalosnak lakásán 2 szobából ismeretlen tettesek elvitték az összes ágyneműket. — Szomorú jelenség! Már a nyári éjszéken kezdik meg a lopásokat benn a forgalmas utcák egyikén, hát a téli éjszéken mi fog történni? (Különben nem is olyan esodolatos, a baktereket nem őrzi elene a rendőrség, a rendőrség meg tesz a mit s a mint ő akarja. Éjjel a ezirkálás helyett vagy quaterkázik vagy alszik.)

* **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről ezennel közzhírít tétetik, miszerint ezen város közönségének folyó évi július hó 25-én tartott rendkívüli közgyűlésében az ezen város tulajdonát képező italmérségi jog gyakorlásában az 1886. évi december 9-én tartott rendkívüli közgyűlésben 224. szám alatt alkotott szabályrendelet több pontja módosítván, az 1880. XXI. t. cz. 8. §-a értelmében a mai naptól számított 30 napig azaz 1887. évi augusztus hó 26-ig a jegyzői hivatalban közszemlére kitétetik, és elene fellebbezések ugyanezen idő alatt a városi tanáshoz ezimeze benyújthatók. — Zomborban, 1887. évi július hó 26-án. Vukicsévich Péter, polgármesteri helyettes.

* **Buziásan** a furdővendégek száma, 7. kimutatás szerint 521-et tesz.

* **A boros flasko.** Egy kis drasztikus esettanással végződött pikáns historia; de megtörtént, sőt fama más némi mellickezőkkel is tarkazza s visszavezeti az esemény fonálát az előző hetekre is. Tortént ugyanis, hogy egy helybeli czipsz üzlethező hazakerkezvén lakására s az idő előhaladottsága folytán nyugodni készülvén, az ágyban egy borossalal talált eljertve, természetesen telve finom borral. Ezen megütözött a mi emberünk s azonnal kérdőre is vonta feleségét, minek az lett oka, hogy kedves oldalbordájával alosapon összekoecozant. A titoknak meg sem jött nyitjára, bár különös gyanus felszkelte meg magát ágyában, sőt hallott is harangozni, de nem tudta hol. Kedden déltűn látja, hogy egyik helybeli elköelő vendéglos arra veszi útját, a hol az ő lakása van s ahol felesége egyedül van otthon. Kerulo uton utána sietett s a mint belépett, ott látta a gyanus Don Juan t a saját szobájában. Több se kellett neki. Hatatamam megismittotta kétszer is az arcát, mire a hős menekülni igyekezett. De a férj uram még az utazára is ki-kísértte őt, ki közben hatulról egyre tapogatta. Az elpáhlott Don Juan meg be akarta, (de csak akarta) perelni a férjét. Különben magában megfogadta, hogy ha még egyszer tonkre akarja tenni valamely család boldogságot, boroshasokot nem visz magával soha, mert hát kitudja, hátha olyan férje fog találni valahol, a ki gyonosz munkájához méltó jutalomban részesíti és nem pologatzja egyszerűen.

* **Előmunkálati engedély.** A közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszter Szigeti József és Gombos Gyula és érdektársainak (szabadkai lakosoknak) a Bajmók mezőváros területéről kiinduló és Pacser, Ó-Moravice, Baja, Cservenka és Kula községek határain keresztül Új-Verbászig vezetőző gőzerőjű közúti vasutvonlra, az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

* **A helybeli kereskedelmi és iparbank vasárnap tartott gyűlésén** a szt. György téren emelendő házáának építését Vaskovits Antal szegedi jóhírnévű építőmesternek adta ki.

* **Gyászhír.** Stojkovits Milos b. b. megyei tisztviselő f. hó 25-én hosszú betegsége után elhunyt. Temetése f. hó 26-án d. u. 5 órakor ment végbe.

* **A naivság áldozata.** Boros Gyevi zentai lakosnak 6 éves leánykaja a mult napok egyikén sajátos éjszakai fogott a barackmag feltörésére. Ugyanis apja revolverét vette elő s azaz iparkodott a magot feltörni, miközben a fegyver esült, a golyó a leányka mellébe furdott s ő azonnal holtan terült el.

* **Olvasóinknak** bizonyára emlékeztetben van még a zentai tisztviselő, a mely alkalmával a kiskuro árvaikat is szavaztatták. A belügyminiszter ez ügyben még május 25-én fölkérte az iratokat, de a főispán nagyon el lévén foglalva (!) nem küldte föl, s a belügyminiszter az utóbbi napokban megsürgötte a megvét.

* **Zentán** ugyanezek megakadtak az ottani közjegyzővel, mint a „Z. Ellenő” írja. Zentán és a környéken általános a mozgalom, hogy Zenta másodk (illetve másék) közjegyzőt kapjon. Ezt kívánják az ügyvédek, kereskedők, iparosok és a nagy gazdalkozósság, mert a mostani közjegyző körüli állapotok már törhetetlenek. Adán, Ó-Kanisán, Moholyon és Martonyoson a községség közgyűlési határozatok alapján hozandó kérvényekkel fog ez iránt a kormányhoz járulni.

† **Nekrológ.** A helyb. kir. törvényszék egyik buzgó díjnoka, Nagy János vasárnap meghalt. Négy árva és özvegy gyászolja halálát.

* **Az adai** m. kir. földműves iskolánál ez év októberében elbocsátandó növendékek közül helen szolgálatba lépni óhajtának, azok tehát, kik ily elméleti, de kivált gyakorlati képzettség s mindenféle külső, belső gazdasági munkát végezni és vezetni tudó, valamint kisebb gazdaságokat önállóan vezetni képesített ifjakat gazdaságaikban alkalmazni hajlandók, a nevezett iskola igazgatójához Szobonya Bertalanhoz forduljanak.

* **A július 23-iki vihar** megyénkben több helyütt igen nagy károkat idézett elő, különösen a gabonában pusztított veszedelmesen. A legelőbb hely jéggel és felhő szakadással együtt jelent meg a szélvész. Kuzurán többek közt a róm. kath. templom tornyát ugy szakította le, hogy az a tetőre esett, minélfogva a templom tetete bedőlött. Kis-Kéren valamint Kuzurán is roppant pusztítást vitt véghez a vihar. A házak fedelét leszagatta, a fákot gyökereitől kitépte, a gabonakeresztet elragadta, a kukoriceza legnagyobb részét s a kendert lekaszabolta, s a legszomorúbb állapobba juttatta a lakosságot. Hír szerint Torzsán szintén igen nagy mérvben pusztított a vihar; Kulán, Szent-Tamásán és Ó-Kéren valamivel kisebb mérvben. Verbászon is oly nagy volt az orkán, amilyen emberemlékezet óta nem fordult elő. De ott még sem volt oly romboló ereje, mint a szomszéd Kuzurán, mert Verbászon csak két háznak vitte el a fedelét. Csak hogy itt is igen sok kukoriczagörézt elröpített, igen sok kerítést s mintegy négyszáz fát kizsákitott.

* **Almás község** r. k. iskolaalap tulajdonát képező s használaton kívül helyezett iskola épület bérházba leendő átalakításának, részben pedig felépítésének biztosítása tárgyában f. é. augusztus 7. d. e. 9 órakor a községháza tanástermében szóbeli árjelítés fog tartatni, melyre azonban a mondtott időig írásbeli ajánlatok is elfogadhatók. A munkálatok 13,235 ft 74 kr-ra vannak költséggel, a bányajézi pedig 5 százalékban megállapítva. Közlelebbiek a jegyzői hivatalban Bács-Almásan.

* **Eső után köpönyeg.** Az előrelátó (!) közlekedés-ügyi miniszterium a híres páksi katasztrófa után elrendelte, hogy a törvényhatóságok szigorúan vizsgáltsák meg a területükön levő hidakat és kompokat. Különösen figyelmzetteti a törvényhatóságokat, hogy feladatok négyezer kilogramm súlyosabb tárgyak átvitelét meg ne engedjék a hid megátomgatása nélkül, figyelmzetteti továbbá a községek előljárásait, hogy a kompok megerősítését a legszigorúban ellenőrizzék. Az országgyűlés megnyitálta pedig a hidakon és kompokon való közlekedés törvényhozásilag fog szabályoztatni. Hídba csak igaz maradj az a közmondás, hogy „magyar ember kárán tanul”; egy örösi szerencsétlenségnek kellett bekövetkeznie, hogy erre a gondolatra rájájjen az illetékes korok.

* **Hymen.** Kaerzinsky Ede b. gyulai kir. adófelügyelő eljogyezta Buday Erzséket, Buday József kir. tanácsos, helybeli kir. adófelügyelő igazán szép, kedves leányt.

* **Az aratást** még be sem fejezték és a jó kormány már gondoskodik arról, hogy megperüljön a dob. „Azonnal intézkedjék adófelügyelő ur”, ezt izeni Tizza az adófelügyelőnek. Oh az áldott kormány, a melynek mi is küldünk föl egy embert, hogy több legyen a ki azt monohassa az ilyen fölére: „kögymelny uram, nagyon jól eszelkzel!” Az állam az első. Az szedi le a tejtölt, a hitelezők olviszik a turót, a gazdákna marad a savó. Ezért dolgozott egész éven keresztül. „A zálogolás mindenütt és kivétel nélkül eszközöltessék” így szól a — kögymelny ur. — „Az árvöröseknek megkezdéséhez az ez évi augusztus hónapján második felében hozzáfogni lehessen” folytatja az ukáz.

* **A flumel orsz. túzóltó kongresszus** alkalmából az orsz. túzóltó szövetség külön hajón kirándulást rendez Velenzébe. E kirándulásra megyéinkből és az országból több mint 400 túzóltó jelentek, kiket velenzében ünnepi fényvel fogadnak. — Miután a túzóltók egyenruhában akarnak átrámulni Velenzébe, melyegy ez a körülmény a partra szállásnál eselleg kellemetlen akadályul szolgáljon, az orsz. túzóltó szövetség titkára bejelentette ezt a budapesti alsz konzulnak, ki megette a szükséges intézkedéseket, hogy a magyar túzóltók a nemzetközi szokások eltekintésével egyenruhában tehessenek meg az utat.

* **Nemzetközi kiállítás Brüsszelben.** Minél inkább esőknek a párisi kiállítás kilátásai, annál gyorsabban és annál erőlyesebben készül a belga kormány az 1888-iki brüsszeli nemzetközi ipar-, tudomány- és művészet kiállításra. Amió a francia lapok e belga kiállításra nem igen buzditanak, Olaszországon kívül még Franciaország jelentett be legelőbbet. A francia ipar igen jól tudja, hogy Belgiumban milyen érdekek fogoragunk kezünk s mily keves kell hozzá, hogy ezt a gyagosny ország Németország versenyé elhódítsa tőle. Brüsszelnek rendkívül kedvező fekvése a hatalmas eszközök, melyek e vállalat sikerének biztosítására egyesültek és a vállalat biztos vezetése a legelőbb sikernek elég garanzáciát nyújtják. Az épületek köfal és vasból lesznek, s 2,800,000 frankjába kerülnek az államnak. A munkának jelentékeny része már ma is kész s 1888. évi jan. 15-ig az összes csarnoknak készen kell lenni. Az államlag engedélyezett sorsjáték nyereveményei ama kiállítótól veszik meg 3,000,000 frankért, a kik ez év október 1-ig bejelentenek. Szinarany és szinezüstből való érmeiken kívül 500,000 frank penzjáték is osztanak szét a kiállítók közt. A nagy és szép parkokban nagyszerű ünnepek lesznek.

* **A regále- és italmérségi jog megváltása.** A kormány abban állapodott meg, hogy a regále és italmérségi jog nem a községek, hanem az állam részére váltsassék meg. Az utóbbi napokban az italmérségi jog jelenlegi jóvédelmének kimutatását készítette. Különben az ügy, Livált annak pénzügyi része még olyan kezdetleges stádiumban van, hogy a pénzücsarok és ezétra való igénybeveteléről sokáig még szó sem lehet.

* **Az apatini** m. kir. erdőhivatalnál több határban termelt különféle termények eladásának biztosítása tárgyában f. é. július 20-án megtartott árverés alkalmával a következők fettek ajánlatot és pedig: az apatini körnállból 394 q. buzéért ajánlott Szuppek Béla 6 ft 30 krt. a zabért (mintegy 576 q.) Nagel Ede 4 ft 05 krt. a dorozslói mintegy 952 q. buzéért Guttman József 6 ft 33 krt. a zabért (1216 q.) Szuppek Béla 4 ft 67 krt. az árpiért (85 q.) ugyanelek Szuppek Béla 3 ft 80 krt. mindonitt q.-ként.

* **Újforma löszkeresztik** kapnak a csapatok egyidejűleg a Maudelher-féle ismételőgyverekkel. Mig az eddigi löszkeresztik négyfogutak voltak, addig az új leszerelést alkotmány, mely elő két, nyeregből hajtandó lö fogatják. A kocsí terjedelme olyan, hogy hét darab töltényládát fogadhat be, összesen 7000 db tizenegy milliméter foglyertölténnyel. Mig eddig csak két-két gyalogos vagy vadász-század kapott egy löszkeresztit, addig ezúttal minden század kap egy újfaja kocsit, mely foalkatárszeiben fából van összeállítva. Egy elő- és egy hátsó részből áll melyek egymással hatalmas kápecok után vannak összekapcsolva. Mindkét kocsiszerkezet egyforma nagyságúak s tengelyeik aczébból, pántjaik pedig bronzból vannak, maga a kocsí 370 kgot nyom, a befogadható töltényanyag pedig 390 kgot, ugy, hogy a löszkeresztel s a főtakarománynal együtt az egész kocsí 870 kg. súlyos, melyből tehát egy lóra nem esik több, mit 435 kgnyi teher. Az újfaja kocsik sokkal keskenyebbek, mint a régiek, s így szék helyei ösvényeken és hidakon ezennel könnyöböl lesz az átútatás.

* **E lap nyomdájában egy jól irni-olvasni tudó flu tanonczul felvétetik.**

Irodalom.

— A „Képes Csaldái Lapok” 44-ik számának tartalma: Tort szányakkal. (Elbeszélés, folyt.) Br. Horváth Miklóstól. — Julius. (Költemény.) Rudnyánszky Gyulától. — A harmat eredete. T—k: Ráth Arnold. — Egy középkori regény. Mark Twaintól. Ford. Paterdi Sándor. — Védjük az állatokat. Thewrewk Árpád. — Szent Mihály. (Regény, folyt.) Werner E-től. Fordította Brankovics György. — Irtozás pillanat. (Egy kivándorló naplójából.) Irta Csalamj. — Nyári eső. (Költemény.) Körös Mihálytól. — Két nővér. (Rajz az életből.) Irta Keeskemény. — Képeinkhez. — Mindenféle. — Melléklet: „Nő a házbán” divatképekkel. — „A szkevények.” (Regény.) V. Gaal Karolintól. I. 49—64 oldal. — Előfözetés: Mólner Vilmosnál, Budapest IV. kor. papnövelde-utca 8. szám. Egész évre 6 ft, fél évre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr.

— **Legujabb keringő.** A napokban hirdették „Buzavirágok-keringő” Mattyasovszky Fannytól, immár meglelet Hecht Márkné könyvkereskedésében. — Mondhatjuk, hogy igen sikerült és talp alá való táncdarab, s mellán sorozhatják Strausz, Millocker, Ivánovic, s más híres keringő szerzők mellé, — dallamos, félbémés s változatos. — Ára 1 ft. — Megérdemli a zenekedvelők figyelmét.

— **Vettik** „A közigazgatási törvények és rendeletek közki-könyvének XIV. füzetét. A mű a fennálló törvényeket és rendeleteket foglalja magában s el van látva jegyzetekkel és hivatkozással. Minden közigazgatási tisztviselő, megyei és városi bizottsági tag, községi elöljárók, községi (kör-) jegyzők, ügyvédek, ügyvéd-, közigazgatási és jegyzői szakszolgálatra készülő nagy hasznát látja a műnek. Szerkesztette Petrovsky József. Kiadja a Széchenyi irodalmi intézet Aradon. Ára füzetenkint 80 kr.

NOVELLATÁR.

Sziv és — pénz.

— Elbeszélés a társadalmi életből. —
Irta: **KRAUSZ BERNÁT.**
(Folytatás.)

Ez volt oka azon különös és általa még sohasem érzett állapotnak, melybe Galambos távozása után a diéső nyilatkozatok hallatára jutott. Szíve remegett valami miatt, aminek ő magyarázatát nem ismerte; de érezte, hogy Galambos iránt máris különös vonzalommal viseltetik — halál mindössze is csak alig pár szót váltott vele — mint a többi ifjak iránt, kikkel tán naponként összejött és órákon át elcsévegett.

Gizellának ezen állapota azonnal feltűnt anyjának, mert ismerte őt, hogy szellemes vig, kedélyes és jó eszevelő leányka volt mindig és éppen kérdést akart hallgatagsága miatt hozzá intézni, midőn öve. Berényiné őt gyengédlen karon fogta és felkérte, hogy jöjve vele a kertbe küssé sétálni, valami sürgös közlendője volna vele.

Sarolta egy kéro pillantást vetett anyjára, mely azt látszó mondati, hogy ne árulja el őt, mire az anya egy helyeslő fejöltással felelt aztán a két nő elhözvott.

Hagyjuk ki is le a szót, hogy a két leány annál zavartalanabban társaloghasson egymással és lessük ki a két Berényiné beszélgetéseit.

A kertbe érve ugyanazon asztalka mellett foglaltak helyet, melyet csak az imént hagytak el özv. Berényiné és Galambos. Özv. Berényiné vevé föl a szót. Elmondta sógornőjének, ki mindig testvéri szeretetével halmozott el és akitől viszont a legelőzékenyebb leggyengédőbb testvéri szeretetben részesült 5 l. a Sarolta és Andor közötti viszony kezdetét, fejlődését és ebből folyólag Sarolta hiteleni megbetegedésének okát oly részletességgel, amint mi azt már ismerjük.

— Bácsak Isten segitőne Galambost jó szándékában — fejező be elbeszélését, miután Galambossal lefolyt előbbi beszélgetést és elutazásának ezúttal is közölte a Gyártulajdonosával — mert igazán nem tudom elgondolni, hogy mi lesz Saroltából, ha egyszer csak megint azzal kell előbe állnom, hogy ne várjon, ne reméljen, a mult csak jäték volt. — Andor már megmósúlt! Mert a szegény betegségeiben teljesen elfelejtte annak okát és már többször kérdészködött Andor után, vajjon ir-e, miért nem ír; de hát az igazat nem szabad neki megmondanom; örülök, hogy elfelejtette.

— Ez bizony baj, nagy baj; — vevé föl a szót a gyártulajdonosó; — de hát most nincs más, mint várni a bekövetkezőket.

— És mit teszünk, ha mégis a legrosszabb következnék be, amit előfözetem nekem sugall? — kérlede aggodalommal özv. Berényiné.

— Mit tehetünk, kedvesem — felelt szeliden Berényi Fer-

